

ETISKA RIKTLINJER FÖR TERAPEUTISK VERKSAMHET

Antagna i februari 2014, reviderade september 2018

Sveriges auktoriserade gestaltterapeuter (SAG) är en oberoende förening för yrkesverksamma gestaltterapeuter. Kravet för att antas som medlem i föreningen är att terapeuten genomgått en utbildning som är auktoriserad av den europeiska gestaltterapeutorganisationen EAGT. En auktoriserad medlem förbinder sig att följa föreningens stadgar och etiska regler. Han eller hon måste också uppfylla specificerade krav på behandlingsansvarsförsäkring, handledning och fortbildning. SAG bedriver ingen reguljär yrkesutbildning, men arrangerar viss fortbildning i form av workshops eller föreläsningar kring särskilda ämnen.

A. Relationen terapeut–klient

1. Relationen mellan terapeuten och klienten är rent yrkesmässig.
2. Terapeuten ska visa respekt för klientens önskemål, behov, val och gränser.
3. Terapeutens mål är att höja klientens medvetenhet, stödja personlig utveckling, ökad självständighet och förmåga till eget ansvar.
4. Terapeuten ska vara medveten om och ta hänsyn till betydelsen av det beroende som uppstår i relationen mellan terapeut och klient. Terapeuten får inte i någon form utnyttja denna bindning. All privat kontakt med klienten bör undvikas.
5. Sexuella närmanden i någon form får inte förekomma, som till exempel verbala anspelningar, gester eller fysisk kontakt.
6. Terapeuten ska vara uppmärksam på när egna relationer eller andra åtaganden kolliderar med klientens intressen. Vid en sådan intressekonflikt är det terapeutens ansvar att värna klientens integritet.
7. Terapeuten ska inte utöva terapi i nära relationer, med familj, vänner eller kolleger.
8. När en medlem i SAG är engagerad av ett Gestalt-utbildnings-institut, som lärare eller utbildningsterapeut, skall medlemmen följa det etiska regelverk som utbildningsinstitutet har fastställt gällande relationen lärare – elev. Detta regelverk ska vara kompatibelt med EAGT:s regelverk.

B. Kompetens

1. Terapeuten ska kontinuerligt reflektera över sin kompetensnivå, sina värderingar och attityder, samt skaffa sig adekvat fortbildning. När terapeuten blir medveten om egna begränsningar ska han/hon konsultera en kollega eller handledare. Det kan i vissa fall vara lämpligt att hänvisa klienten till en annan terapeut.

2. Terapeuten har ansvar för att underhålla sin personliga och yrkesmässiga utveckling genom egen terapi, regelbunden handledning, fortbildning och/eller forskning.
3. Terapeuten ska slå vakt om sitt eget och yrkeskårens anseende genom att inte delta i handlingar eller projekt, till exempel föreläsningar och intervjuer i medier, som står i strid med den professionella yrkesrollen.
4. Eftersom utövandet av gestaltterapi ska ses som en utbildningsprocess som sträcker sig över hela yrkeslivet ska gestaltterapeuten vara mån om att öka och fördjupa sin professionella och personliga kompetens. Hon/han ska följa och vara öppen för utvecklingen inom det gestaltterapeutiska fältet men också inom andra psykoterapeutiska skolor.

C. Sekretess

1. Terapeuten har tystnadsplikt i sitt mellanhavande med klienten.
2. Klienten ska informeras om att sekretessen kan brytas under särskilda omständigheter, specificerade vid punkt D4, G1 och G2.
3. För att terapeuten ska få använda information om en klient i till exempel ett föredrag eller en skrift, krävs dennes skriftliga medgivande. Särskild försiktighet ska iaktas gällande foton och inspelningar, på så vis att klientens anonymitet garanteras. Klienten ska informeras om ämnet, formen och syftet med presentationen.
4. Personuppgifter och terapianteckningar ska förvaras enligt lag. För närvarande har gestaltterapeuter i Sverige inte journalplikt. Gestaltterapeuter rekommenderas att föra minnesanteckningar, dessa ska förvaras på säkert sätt.

D. Kontrakt med klient

1. Såväl muntliga som skriftliga kontrakt mellan gestaltterapeut och klient är bindande, för båda parter. Kostnad, betalningsvillkor, regler för uppehåll och avbokningar samt övriga ramar gällande den terapeutiska relationen ska tydligt framgå i kontraktet. Den terapeutiska relationen ska skyddas från all påverkan utifrån, det vill säga från andra personers bedömningar och intressen.
2. Gestaltterapeuten ska öppet, och med tydlighet redovisa sin kompetens och erfarenhet, när det terapeutiska kontraktet med den presumtive klienten förhandlas.
3. Eventuell ljudinspelning, filmning eller observation av terapisessioner, samt användande av detta material, måste på förhand godkännas av klienten.
4. Terapeuten ska försäkra att hon/han inte kommer att diskutera terapins innehåll och utgång med någon annan person förutom vid professionell

handledning. Vid handledning får inte information som kan röja klientens identitet framkomma.

5. Varje förändring i de här ovan beskrivna villkoren kräver omförhandling av det ursprungliga kontraktet.

E. Annonsering

Annonser ska enbart innehålla beskrivande information om de tjänster och den kompetens som terapeuten erbjuder. Jämförelser, vittnesbörd och andra obekräftade uppgifter ska inte förekomma. Annonsering ska följa de aktuella regler och lagar som myndigheter och yrkesorganisationer utfärdar.

F. Säkerhet

1. Terapeuten ska vidta nödvändiga åtgärder för att trygga klientens fysiska och psykiska säkerhet.
2. Terapeuten ska säkerställa att terapisesionerna inte kan ses, avlyssnas eller spelas in av någon annan än terapeuten, utan informerat samtycke.
3. Terapeuten är skyldig att ha en adekvat behandlingsansvarsförsäkring.

G. Särskilda omständigheter

1. I en situation där en klient bedöms sakna självkontroll, till den grad att det krävs åtgärder för att skydda denne och/eller omgivningen, ska terapeuten primärt försöka få till stånd en ändring av överenskommelsen om sekretess – såvida det inte finns goda grunder för bedömningen att klienten inte längre vill eller har förmåga att ta ansvar för sina handlingar.
2. I händelse av ett individuellt eller kollektivt nödläge (t ex naturkatastrof eller social oro) ska terapeuten ta hänsyn till det särskilda regelverk som råder runt sådana situationer, men samtidigt på bästa sätt värna klientens självbestämmande och den professionella sekretessen så långt det är möjligt.

H. Terapeutens roll i samhället

1. Terapeuten ska hålla sig informerad om gällande lagar, i synnerhet de som direkt påverkar det egna arbetet, uppträdandet på den egna mottagningen eller arbetsplatsen och lägga sig vinn om att följa relevanta lagar och föreskrifter.
2. Terapeuten ska vara öppen för samarbete med forskare, bidra till forskning som leder till utveckling av det terapeutiska och diagnostiska arbetet, samt se till att eget forskningsarbete görs tillgängligt för omvärlden.

3. Terapeuten ska som samhällsmedborgare respektera och följa de etiska konventionersom reglerar offentliga mänskliga mellanhavanden.

I. Juridik

En SAG-medlem som dömts i domstol för något lagbrott eller har fällts i en civil process initierad av en klient, är skyldig att informera SAG:s styrelse om detta. Styrelsen ska då ta ställning till fallet och vidta lämplig åtgärd.

J. Digitala tjänster

När terapeuten levererar sina tjänster, digitalt eller per telefon, uppkommer datatekniska begränsningar som ställer nya krav på att terapeuten noggrant reflekterar över det etiska förhållningssättet gentemot klienten. Terapeuter bör särskilt uppmärksamma frågor runt lagring av data, skydd av ljud- och bildöverföring, sekretess och skyldighet att informera klienten om de datatekniska säkerhetsbegränsningarna.

De etiska reglerna för professionell verksamhet gäller självklart oavsett om man ses fysiskt eller på distans. Detta innebär att SAG:s etiska riktlinjer även gäller för e-terapi.

Sveriges Auktoriserade Gestaltterapeuter

Ordförande: Cecilia Livmar Lundqvist